

Gaandeweg Hem tegemoet

Van die dag kan niemand weten,
maar het woord drijft aan tot spoed,
zouden wij niet haastig eten,
gaandeweg Hem tegemoet,
Jezus Christus, gisteren, heden,
komt voor eens en komt voor goed!

Tom Naastepad

André F. Troost
Gaandeweg
Hem tegemoet

Bijbels dagboek

Gaandeweg Hem tegemoet is ook verkrijgbaar als e-book (ISBN 978 90 239 2908 6) en als App.

Omslagontwerp: Mulder van Meurs
Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

28e herziene druk 2012

ISBN 978 90 239 1574 4
NUR 707

www.uitgeverijboekencentrum.nl
www.aftroost.nl

© 1983/2012 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wegwijzer

Gaandeweg gaat dit dagboek de hele Bijbel door, met grote stappen. In het eerste halfjaar komt het Oude Testament aan de orde, in het tweede halfjaar het Nieuwe. Ik heb geprobeerd de keuze van de bijbelgedeelten zo veelzijdig mogelijk te doen zijn.

Ter gelegenheid van de 28^e druk van *Gaandeweg Hem tegemoet* dank ik de uitgever en Anneke Popkema, die ervoor zorgden dat dit boek nu aansluit bij de Nieuwe Bijbelvertaling. De boekomslag is veelzeggend: gaande op de levensweg ontbreekt het ons niet aan een betrouwbaar kompas!

Verder herhaal ik hier wat ik al schreef bij de eerste druk.

Graag wil ik Jan-Floor en Ineke bedanken voor hun opmerkingen in de tijd waarin dit dagboek werd geschreven. Ook Erna, Maarten en Hester Hazeleger dank ik voor hun reacties 'onderweg'. Ik dank prof. dr. C. van Leeuwen te Ermelo voor zijn hulp bij het zoeken naar een volgorde van de oudtestamentische bijbelboeken waarin de lijn van de bijbelse geschiedenis zo veel mogelijk herkenbaar bleef. Voor de volgorde van de evangeliëgedeelten heb ik gebruikgemaakt van het boek *Jezus, het verhaal van zijn leven* van prof. dr. C.C. de Bruin. Ik dank dhr. C.G. van Baak te Ermelo voor zijn adviezen en voor het corrigeren van de drukproeven.

Ik hoop dat dit dagboek gaandeweg jongeren en ouderen helpen mag om op de weg te gaan: Jezus Christus, die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

André F. Troost

Voor een optimale aansluiting bij het kerkelijk jaar, zie mijn dagboek *Hier is mijn hand*. Wie in *Gaandeweg Hem tegemoet* op feestdagen een passende tekst wil lezen, kan terecht op de volgende pagina's:

Goede Vrijdag	21 augustus
Pasen	23 augustus
Hemelvaartsdag	1 september
Pinksteren	2 september
Kerst	25 december

Vandaag staan we aan een nieuw begin. Daarom lezen we in deze maand het eerste boek van de Bijbel: het boek Genesis. Het is het eerste boek van de Thora, de vijf boeken van Mozes. Hierin lezen we hoe God met deze wereld en met zijn volk Israël begonnen is.

Lezen: Genesis 1:1-10

Licht

Vandaag is een nieuw jaar begonnen. Maar hoe zijn eigenlijk al die dagen en jaren ontstaan?

Over die vraag is al heel wat gesproken en geschreven. De goden, zo zeiden vele volken, die hebben de aarde gemaakt. De goden, de zon, de maan, de sterren – die hebben het leven tot stand gebracht.

Onzin – zeggen velen tegenwoordig. De aarde is niet gemaakt, maar langzamerhand vanzelf ontstaan.

In het begin van de Bijbel klinkt een andere stem. Niet een stem van iemand die ons nu eens precies vertelt hoe de schepping tot stand is gekomen, met cijfers en indrukwekkende berekeningen. Nee, hier klinkt een stem van iemand die lacht om de goden van de volken! Want al die goden, zon, maan en sterren – die zijn door de God van Israël gemaakt! Hij is God, Hij alleen! En dwars door de duisternis heen klinkt zijn stem. Er zij licht!

Op die weg mogen wij gaan: de weg van het licht. Als kinderen mogen wij erop wandelen, Gods toekomst tegemoet. Niet in de sterren staat ons lot beschreven. Niet in de handen van de machthebbers, de goden van onze tijd, ligt ons leven vast. Niet de duisternis, niet de chaos staat ons voor ogen. Gaandeweg ontdekken we: met Christus wandelen wij als kinderen van het licht!

Gebed: Hemelse Vader, wij danken U dat U de Schepper bent van hemel en aarde. U roept het licht in onze nacht. In uw licht willen we leven, ook in dit nieuwe jaar.

2 januari

God schiep het licht, de lucht, het land. Maar ook de lichtdragers, de luchtdieren en de landbewoners. En ten slotte ook de mens. Daarover lezen we vandaag.

Lezen: Genesis 1:26-31

Heersen

Dat woord kennen we: heersen. De baas spelen, de sterkste zijn, alles voor het zeggen hebben. Maar dat betekent ‘heerschappij voeren’ niet in Genesis 1. Dat denken we maar... Overall in de wereld zie je het: mensen proberen over elkaar ‘heerschappij te voeren’. Soms vechten ze zelfs om de baas te zijn, net als kinderen op het schoolplein.

In de wereld van de natuur gebeurt dat vaak net zo. Mensen hakken bomen om. Veel te veel! Mensen gooien giftige stoffen in de zee. Levensgevaarlijk! Mensen dwingen de schepping om mee te werken aan hun eigen ongeluk.

Maar zó heeft God het niet bedoeld. Niet om de baas te spelen zijn wij geschapen. Om te heersen – met liefde en wijsheid, daartoe heeft God ons geroepen. Hij heeft de schepping onder onze voeten gelegd. Niet om die te vertrappen, maar om er voorzichtig in te wandelen.

Heersen. Daar zit het woord ‘heer’ in. En als je wilt weten wat heersen is, kijk dan naar Jezus. Hij was Heer. Hij diende – als een knecht.

Gebed: Heer, wij bidden U: help ons om goede beheerders te zijn van uw schepping. Help ons om niet de baas te spelen. Help ons om te beheersen en om te leven zoals U dat hebt bedoeld.

Waar komt het kwaad vandaan? Zit het in de mens? Of komt het van de duivel? Dat zijn moeilijke vragen! In elk geval wordt in het boek Genesis verteld dat het kwaad niet van God komt!

Lezen: Genesis 3:1-8

Angst

De mens is bang. Adam en Eva verbergen zich achter de bomen van het paradijs. Ze zijn bang voor God. En ze zijn eigenlijk ook bang voor elkaar. Ze schamen zich.

Zo is het nog altijd. Mensen zijn bang. Bang voor de dood, bang voor een ontmoeting met God, bang voor het oordeel. Mensen zijn ook bang voor elkaar; wij zijn bang dat anderen ons veroordelen zullen en niet met ons willen samenleven. Diep in ons hart schamen wij ons, voor God en voor elkaar.

Hoe dat komt? Dat komt, zou je kunnen zeggen, door onze hoogmoed. Wij willen zo veel, veel te veel. Wij willen eigenlijk het liefst net zo zijn als God. Alles weten. Alles kunnen. Supermensen zijn. En de duivel, de tegenstander van God, het kwaad-in-eigen-persoon, die maakt ons wijs dat dat nog kan ook!

Voor God hoeft het niet. Van God mag het zelfs niet. We mogen eten, genieten van alle goede dingen die Hij geeft. Als we maar niet proberen om zelf als God te zijn. Daar word je alleen maar bang van.

Ik denk dat de engel bij Betlehem daarom zei: 'Wees niet bang!' Er is er Eén die alles weet. Er is er Eén die alle macht heeft, in hemel en op aarde. En dat te weten is meer dan voldoende.

Gebed: Hemelse Vader, wij zijn soms bang voor U en soms ook bang voor elkaar. Vergeef ons dat wij zo slecht naar U luisteren en zo vaak hoogmoedig zijn. Geef ons vrede met het kleine leven dat U ons gegeven hebt.

4 januari

Adam en Eva zijn bang voor God en ze schamen zich voor elkaar. Nu komt God naar hen toe en Hij vraagt hoe dat allemaal gekomen is.

Lezen: Genesis 3:12-19

Schuld

Het is niet mijn schuld – die ander heeft het gedaan! Ik niet. Maar hij! Of zij! Het is niet mijn schuld. Het is haar schuld, het is zijn schuld!

Het is een oud liedje en het is altijd hetzelfde liedje. Bij Adam en Eva begint het al. Adam geeft zijn vrouw de schuld. En Eva geeft de slang de schuld. De ander – die heeft het gedaan.

Maar God weet wel beter. Ze hebben allemaal schuld. En daarom worden ze ook allemaal gestraft. Adam. En Eva. Maar de slang ook. De slang, de duivel, zelfs het meest! Hij zal deze wereld vergif inspuiten. Hij zal de mensen in de hiel bijten om hen te vergifigen, zoals een slang dat doet.

Maar de Mensenzoon, Jezus de Messias, die zal zijn voet op hem zetten, zoals iemand in het bos een gevaarlijke slang doodtrapt. Jezus zal de kop van de satan verbrijzelen en een eind maken aan zijn macht!

Nee, je kunt de schuld niet van je afschuiven. We zijn zelf verantwoordelijk voor wat we denken en doen. Maar God dank is er Eén die de schuld meedraagt. Hij neemt de schuld zelfs over. Op Hem mogen we onze schuld afschuiven. Hij draagt onschuldig onze schuld: Jezus, het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegdraagt!

Gebed: Vader, wij danken U voor Jezus! Hij heeft onze schuld niet van zich afgeschoven. Wij danken U dat Hij onze schuld gedragen heeft. Help ons om niet aan anderen de schuld te geven van wat wij zelf hebben gedaan. Help ons om eerlijk te zijn, voor U en voor elkaar. Altijd.

Adam en Eva zijn uit het paradijs weggestuurd. Het leven is niet langer een wandeling in een prachtige tuin. Voortaan zal het leven moeilijk zijn en verdriet met zich meebrengen. Dat blijkt al heel gauw.

Lezen: Genesis 4:1-10

Jaloezie

Kaïn kan het niet hebben. Kaïn is jaloers. God houdt blijkbaar meer van Abel dan van hem. En daarom is hij boos. Woedend. Zo boos is hij dat hij zijn broer vermoordt. En als God hem vraagt waar Abel is, dan geeft hij een brutaal antwoord: Dat weet ik niet! En het kan me niet schelen ook! Moet ik soms op mijn broer passen?

Het is op aarde nog niet veel anders. Nog altijd zijn wij jaloers op elkaar. Nog altijd kunnen we het niet hebben dat de een wat meer heeft dan de ander.

Soms is dat trouwens niet eens waar. Soms dénk je alleen maar dat de ander iets meer heeft. En voor je het weet ben je boos. Woedend. Dan zou je er op los willen slaan. En dan kan het je opeens niets meer schelen dat die ander je broer is – of je zus.

Zo zijn er al heel wat oorlogen ontstaan. Kleine en grote. Uit jaloezie. Dan wil het ene volk hebben wat het andere volk ook heeft.

Land. Macht. Rijkdom. En als je maar lang genoeg ontevreden bent, groeit de haat. Dan worden we steeds bozer – totdat we zó kwaad zijn dat we onze medemens wel vermoorden kunnen. Zó gevaarlijk is jaloezie!

Gebed: Barmhartige God, help ons om niet jaloers te zijn! Help ons om niet altijd te denken dat een ander meer heeft dan wijzelf. Help ons om vredestichters te zijn, vandaag en morgen, hier en overal.

6 januari

Op aarde wonen intussen veel mensen. Maar bijna niemand houdt rekening met God. Het is zelfs zo erg dat God er spijt van krijgt dat Hij de wereld gemaakt heeft.

Lezen: Genesis 6:5-14

Wandelen met God

Noach leefde in nauwe verbondenheid met God. Maar eigenlijk staat er: Noach wandelde met God. Een prachtige uitdrukking! Noach leefde met God, hij luisterde naar Hem, hij sprak met God, zoals twee mensen dat doen die wandelen met elkaar.

Noach was helaas een van de weinigen die wandelden met God. De meeste mensen wandelden liever niet met Hem. Ze vonden God maar lastig. Hij vroeg zo veel! Met God wilden zij niets meer te maken hebben.

Aan al die goddeloosheid wil God nu een eind maken. Een grote overstroming zal de aarde vernietigen. Alles en iedereen. Behalve: Noach, zijn vrouw, zijn zonen en zijn schoondochters.

Waarom? Omdat Noach wandelt met God! In de taal van de Bijbel heet dat: Noach leeft rechtvaardig, eerlijk, oprecht. Hij gaat niet alleen door de wereld. Hij wandelt met God. En omdat hij recht door zee gaat, zal hij nu niet verdrinken. Met hem en zijn gezin maakt God een nieuw begin.

Nauw verbonden zijn met God. Met Hem wandelen. Dat betekent niet dat je geen gevaar loopt. Het betekent wel dat je bewaard wordt, desnoods dwars door het water heen.

Gebed: Heer, onze God, wij wandelen zo vaak alleen. Dan vallen we, dan verdwalen we. We danken U dat U met ons wandelen wilt, ons leven lang, dwars door het oordeel heen!

Jarenlang heeft Noach aan de ark gebouwd. Dan is de ark klaar. Van alle diersoorten komen er paren aan boord.

Lezen: Genesis 7:5-16

Gesloten

Zo af en toe sta je voor een winkel en lees je op de deur: gesloten! Meestal ben je dan vergeten dat de winkel op die dag gesloten was. Of: je bent te laat, je komt na sluitingstijd. De deur is al dicht.

Op zo'n moment is dat woord een teleurstelling: gesloten! Je kunt er niet meer in.

Het kan ook anders. Je zit in de wachtkamer van het station. Buiten is het koud en het regent. De deur gaat open en de kou komt naar binnen. Maar gelukkig: iemand doet de deur weer dicht. En dat betekent: warmte, veiligheid, geborgenheid.

De goddelozen uit de dagen van Noach komen te laat. Al die mensen die elkaar met geweld te lijf gaan, ontdekken nu dat God de aarde zo niet heeft bedoeld! Zijn zaak gaat dicht. De deur van de ark wordt gesloten.

Voor Noach en de zijnen betekent dat iets anders. Voor hen betekent het: warmte, veiligheid, geborgenheid. De regen zal hen niet deren. Het oordeel van God gaat langs hen heen. En de ark is Gods wachtkamer.

Veertig dagen en nachten wachten ze. God zelf heeft de deur gesloten. Er kan geen druppel regen in. Zo zijn Gods beloften: vast en zeker. Waterdicht.

Gebed: Trouwe Vader, wij danken U voor Jezus. Hij is de ark van ons behoud! In Hem zijn wij veilig. Hij houdt ons vast omsloten. Hij draagt ons door de diepte heen en doet ons aan de dood ontkomen!

8 januari

De zondvloed is voorbij. De aarde is weer droog. Noach is met zijn vrouw en kinderen weer uit de ark gegaan. Het leven kan opnieuw beginnen. En God richt een verbond op met hen: Hij belooft voor hen te zullen zorgen.

Lezen: Genesis 9:8-17

De regenboog

Natuurlijk heb je die weleens gezien: de regenboog. Als het hard geregend heeft en de zon breekt door, dan is daar die boog met prachtige kleuren, hoog over de aarde heen.

In het boek Genesis lezen we wat God met die boog bedoelt. Je kunt met een beetje kennis van de natuurkunde best verklaren hoe die boog ontstaat. Maar toch heeft de regenboog een geheim. God zegt: Die regenboog moeten jullie zien als een teken. Het is een symbool, zoals een trouwring een teken is van de liefde tussen twee mensen. Die regenboog betekent dat Ik de wereld niet opnieuw door het water zal laten vergaan. Nooit zal er meer zo'n grote zondvloed komen!

Dat betekent niet dat de aarde niet meer vergaan zal. We weten wat Jezus daarover gezegd heeft. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde! Maar niet meer door zo'n zondvloed. En daarvan wil de regenboog een teken zijn.

Eerlijk gezegd: ik vind zo'n regenboog net een poort, een hemelse tunnel. Het is alsof God zegt: Ik zorg ervoor dat het leven verdergaat. Bij Mij is er altijd een toekomst. Een nieuwe hemel. En een nieuwe aarde.

Gebed: Hemelse Vader, wij danken U voor de regenboog! Wij danken U dat U trouw bent en uw wereld niet loslaat. Wij danken U dat er bij U altijd weer toekomst is, een poort naar het leven!

Na de zondvloed groeit het gezin van Noach uit tot een grote familie, een heel volk. Allen spreken ze dezelfde taal. En het liefst wonen ze vlak bij elkaar. Want samen ben je sterk!

Lezen: Genesis 11:1-9

Babbelen in Babel

Op school kun je ze leren: de vreemde talen. Engels, Frans, Duits. Hoeveel talen zijn er niet op deze wereld! Honderden! Spaans, Russisch, Chinees... Er is geen mens die al die talen kent.

Eigenlijk is dat erg lastig. Op vakantie, bijvoorbeeld. In de winkels, langs de autoweg. Hoe zeg je dit, hoe zeg je dat?

In de stad Babel bouwen ze een toren. Een enorm hoge toren. Het lijkt wel alsof die toren in de hemel komt! Het is een godentoren! Een toren om de afgoden te aanbidden. En die afgoden zullen er dan wel voor zorgen dat de mensen in de stad voorspoed hebben, machtig worden. Een sterk volk, met één taal en met een grote naam op aarde. Iedereen zal zeggen: Heb je wel gehoord van het Babelvolk?

Maar dan komt God. Hij grijpt in. Hij brengt verwarring. Hij voorkomt dat mensen zo machtig worden dat ze heel de aarde beheersen. Vandaar die vele talen. En die vele volken. Dat is niet alleen lastig. Dat is ook een zegen. Want stel je eens voor dat er één land volkomen de baas zou zijn in deze wereld...! Stel je voor dat heel de aarde beheerst zou worden door één naam! Of dat ooit gebeuren zal? Jazeker! Eens zal het koninkrijk van God alles voor het zeggen hebben! Dan houdt al het gebabbel van de mensen op. Dan is er één Koning, één volk, één Naam en één taal. En op het Pinksterfeest kon je dat al een klein beetje horen!

Gebed: Vader, wij danken U voor uw koninkrijk! Laat het spoedig komen! Om Jezus' wil.